

1

9

8

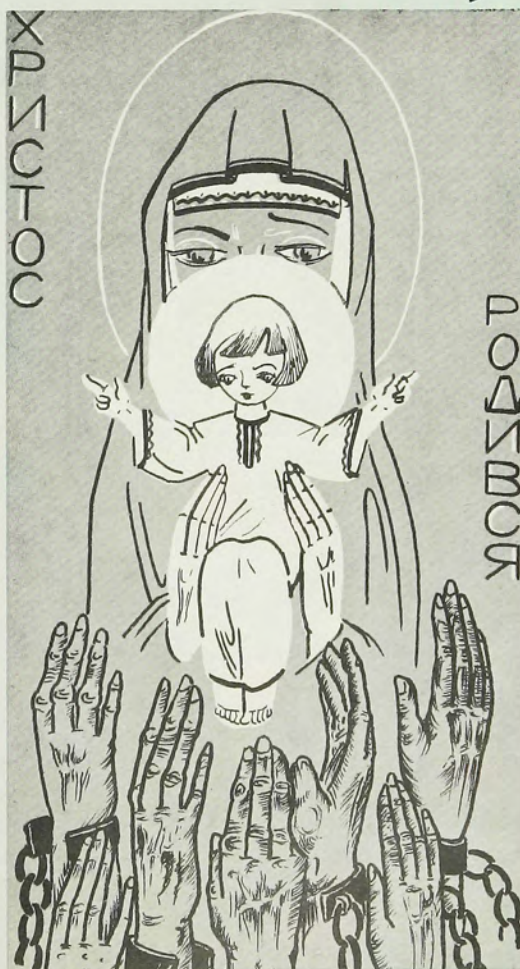
2

Зонак

січень

january

ПРИГАДКА ЩОДО ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

ПРИГАДУЄМО УСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що згідно з постановою, прийнятою на VII-их і потвердженою на VIII-их ЗБОРАХ КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за кожнорічне переслання точних адрес і за зібрання передплат за пластові журнали від свого членства.

Усі члени пластових станиць зобов'язані вплатити передплати у своїх станицях до кінця лютого кожного року. Станичні референти пластових журналів пересилають зібрані в плати на початку березня до своєї КПСтаршини, а КПСтаршини до 15 березня зобов'язані вплатити загальну суму, відповідно до числа передплатників, яких вони подали на пересланих списках.

Цю нову систему збирання передплат впроваджено з думкою, щоб КПСтаршини мали евіденцію передплатників зі свого терену, а теж, щоб зменшити адміністративні кошти й виєлімінувати хронічних довжників.

ПОДБАЙМО УСІ ПРО СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ ЦІЄЇ ПОСТАНОВИ, БО ДО ЦЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЬ У НАШОМУ ІМЕНІ УПОВНОВАЖЕНІ НАМИ ДЕЛЕГАТИ НА ЗБОРАХ КУПО.

Пластуни-самітники повинні пересилати належності за журнали до КПС, а нечлени Пласту вплачують передплати прямо до адміністрації.

Згідно з вищезгаданою постановою адміністрація має доручення **здержати висилку журналів** ТИМ, ЩО В НАЗНАЧЕНОМУ РЕЧЕНЦІ НЕ ВПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТ.

ПРОСИМО УСІХ ДОКЛАСТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ТОЧНИМ ВПЛАЧЕННЯМ ПЕРЕДПЛАТ І ДАТКАМИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СКРІПИТИ ФІНАНСОВУ БАЗУ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуни і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА" ВІД 1 СІЧНЯ 1981 р.:

**КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 американських доларів.**

Ціна одного прим. — \$1.50.

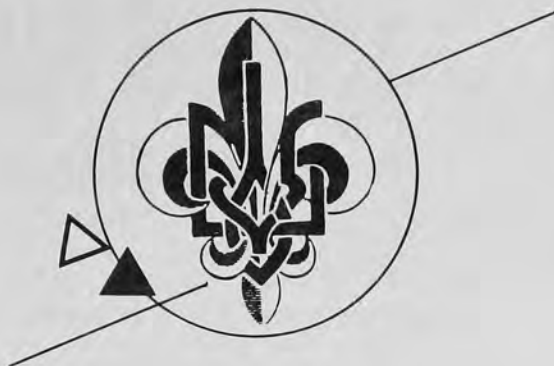
YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнан" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ

- 2 Запалюємо Святвечірню Свічечку
Головна Пластова Булава
Святі трубачі (нолядка). Різдвяне привітання
Треба нам знати
- 3 День 22 січня — Визнання української держави **
- 4 Двадцять років минуло... **
- 5 На смерть Начального Пластуна Сірого Лева О. Кобець
Заклик до всіх пластунів у вільному світі ГПБ
- 6 Щедрий Вечір, Звичаї і традиції Щедрого Вечора
Г. Л. Н
- Новорічна щедрівка
- 7 Різдвяний дарунок Л. Ю.
- 9 Різдвяні привіти
- 10 Пластовий змаг для юнацтва у ювілейному році ГПБ
- 11 У підготовці до нашого ювілею Мамай
- 14 Загадковий павук Ю. Гундич
- 15 Чи ви вже читали?
- "Баяриня" — драм. поема Л. Українки Оля Янівчин
- 16 З відбиванкою по Європі Ю. К.
- 17 Цікаве та практичне про Різдво **
- 18 Молоде перо, Загадки, розвага
- 19 Спортивно-вишкільний табір 1981 р. Р. Титла
- 21 Хроніка
- 24 Датки на пресфонд, Замість квітів на могили

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська
пл. сен. Юрій Данилів
ст. пл. Роман Ващук
пл. розв. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
ст. пл. Всеволод Онишкевич
пл. сен. Олександр Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЮНАК

СІЧЕНЬ 1982 Ч. 1 (218) РІК XX

● На обкладинці: Різдвяна картка Григора Павлонімця
"Різдво у Мордовії".

● Ілюстратори цього числа: Мирон Левицький,
Люба Мазяр, Маруся Максимович, Х. Юрчун.

Мистецьке оформлення обкладинки і першої сторінки:
ст. пл. Марійна Костів-Яворська

Інтернаціональне стандартно-серійно число
0044-1384

ЗАПАЛЮЄМО СВЯТВЕЧІРНЮ СВИЧЕЧКУ!

Пригадуємо усім пластункам і пластунам, розсипаним по п'яти континентах світу, що цього року, як і минулими роками, знову всі символічно "зустрічаємося" 6-го січня (о год. 5-тій по пол. східньо-європейського часу), коли в Україні сходить перша зірка, запалюючи Святвечірню Свічечку. У США і Канаді (східне побережжя) о год. 10 вранці.

У хвилині запалення цієї свічечки, поодинокі чи у пластовому гурті, з'єднаймося думками і бажаннями з усіма близькими та далекими — родиною та друзями та поздоровімо їх із цим великим Святком.

ХРИСТОС РОДИВСЯ! СКОБ!

Головна Пластова Булава

Святий Юрій у гуцульській колядці

СВЯТІ ТРУБАЧІ

*Гей, знати, знати, котре господар,
Гай, дай Боже!*

*А то господар на ім'я Іван.
Його подвір'я сріблом леліє,
а в його дворі два-три королі.
А перший король — то сам Господь Бог,
а другий король — то святий Юрій,
а третій король — то святий Дмитро.
В святого Дмитра трубочка срібна,
в святого Юра — з буйного тура,
а в Господа Бога з єдинорога.
Ой, як затрубів та святий Дмитро, —
гори, долини копами вкрились.
Ой, як затрубів та Юрій святий, —
всю кригу розбив, дерево розцвів.
Ой, як затрубів сам Господь з неба,
врадувалася на ріллі скиба,
на ріллі скиба, у морі риба,
у полі зілля, у стогах зерно...*

з РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ і НОВИМ РОКОМ

**НАЧАЛЬНОМУ ПЛАСТУНОВІ — ПЛ. СЕН ЮРІЄВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ,
ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ РАДІ, ГОЛОВНІЙ ПЛАСТОВІЙ БУЛАВІ,
КРАЙОВИМ ПЛАСТОВИМ РАДАМ І КРАЙОВИМ СТАРШИНАМ,
СТАНИЧНИМ ПРОВОДАМ, ПРОВОДАМ ПЛАСТПРИЯТУ
ТА УСІМ ПЛАСТУНКАМ І ПЛАСТУНАМ У СВІТІ,**

**а зокрема Пластовому Юнацтву, Співробітникам і Передплатникам
«Юнака»**

**усього добра, — гистої і сильної віри, щоб тримала Ваші серця
в ясному горінні, у готовості служити Богові й Батьківщині
найсердезніше бажає**

РЕДАКЦІЯ «ЮНАКА» ДИРЕКЦІЯ та АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛ. ВИДАВНИЦТВА

День 22 січня

1918
1919

ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Коли як кожного року, ми пластуни будемо відзначувати знаменні для нашої історії дати 22-го січня 1918 і 1919 років — проголошення незалежності і соборності Української Держави, може не всі будемо свідомі, що в тому часі Україна була не лише вільною та незалежною, але також признаною усіма чужинцями урядами державою. Хай отже ці історичні факти — коли і хто визнавав нашу державу — допоможуть молодим читачам більше цінити й відзначати цю найважливішу подію у нашій історії.

МІЖНАРОДНЕ ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (1917-21 рр.)

1917 році: Румунія — 23-го грудня.

В 1918 році:

Франція — 3-го січня, Великобританія — 6-го січня, США — 9-го січня, Советська Росія — 10-го січня.

12-го січня:

Німеччина, Австро-Угорщина, Болгарія, Туреччина.

В половині січня:

Японія, Китай, Португалія, Ідель-Урал — в половині березня, Кубанщина — 2-го червня, Білорусь — 8-го червня.

4-го липня:

Данія, Греція, Норвегія, Персія, Еспанія.

16-го липня — Вірменія.

4-го серпня — Грузія, 8-го серпня — Донська Держава, у половині серпня — Сибір, 23-го серпня — Фінляндія, 4-го вересня — Литва, у половині вересня — Азербайджан, 26-го жовтня — Польща, 2-го листопада — Швеція, 2-го листопада — Швейцарія, 30-го листопада — Баварія.

В 1919 році:

24-го лютого — Мадярщина, 23-го березня — Північний Кавказ, 8-го квітня — Чехо-Словаччина, 25-го травня — Ватикан, 8-го липня

— Голляндія, 24-го липня — Італія, 10-го жовтня — Еспанія.

В 1920 році:

9-го березня — Бельгія, 25-го березня — Латвія.

В 1921 році:

5-го лютого — Аргентина, 16-го листопада Данціг-Вільне Місто.

ВЗАЄМИНИ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

Всесвітній Поштовий Союз від лютого 1918, Міжнародний Червоний Хрест — від червня 1919,

Ліга Народів — від квітня 1920 року.

ЩО ЗНАЄТЕ ПРО ГИМНИ УКРАЇНИ?

1. Хто є автором слів українського гімну "Ще не вмерла Україна"?

2. Хто скомпонував музику до українського національного гімну?

3. Котра пісня уважалася гімном галицьких українців перед створенням гімну "Ще не вмерла"?

4. Котрі пісні поруч національного гімну набрали характеру гімнів?

Відповіді

1. Павло Чубинський. Його вірш "Ще не вмерла Україна" появився у львівському часописі "Мета" 1863 р. помилково під ім'ям Т. Шевченка.

2. Михайло Вербицький, того самого року, в якому появився і текст гімну.

3. Вірш Івана Гушалевича "Мир вам, браття, всім приносим", визнаний гімном Головною Руською Радою у Львові 1848 року.

4. "Не пора" слова І. Франка, музика Дениса Січинського і пісня-молитва О. Кониського "Боже Великий Єдиний", що її співають після богослужень.

Двадцять років минуло...

30-го січня цього року минає вже двадцять років від смерти першого, улюбленого Начального Пластуна — Сірого Лева, проф. Северина Левицького. Немає, здається, юнака чи юначки, які б не знали того імені і які не були б свідомі, що Сірий Лев не лише був першим Начальним Пластуном, але також одним із будівничих Пласту та одною із найсвітліших його постатей. На жаль, щораз менше тих пластунів-сеніорів, що мали щастя знати Сірого Лева, і що прощали Його в останню дорогу. Тому, хочемо усім молодим читачам пригадати історію життя і смерті Сірого Лева, як нерозривну частину історії Пласту, яку в цей ювілейний рік треба доконче краще пізнати.

Це було двадцять років тому назад, понурого зимового ранку, коли немов іскра розійшлася по всіх усюдах сумна вістка, що Начального Пластуна Сірого Лева не стало між живими. На 72-ому році життя закінчив Він свою тяжку земну мандрівку у місті Боффало, США, де проживав увесь час після переїзду в 1949 році з Німеччини. Більшу частину цього життя посвятив сл. п. Сірий Лев праці для Пласту, до якої включився у 1921 році у Львові як опікун, а згодом як зв'язковий 4-го куреня юнаків. У 1924 році обрано його на 1-ому Верховному Пластовому З'їзді головою Верховної Пластової Команди з назвою Верховного Отамана, і на тому становищі сл. п. Сірий Лев як провідник Пласту перебув цілий час найкращого розквіту пластової організації, аж до її розв'язання польською владою

у 1930 році. У часах нелегального Пласту, аж до закінчення 2-ої світової війни, проф. Северин Левицький допомагав у праці т. зв. Пластового центру, що керував нелегальною дією, а після віднови Пласту у Німеччині в 1945 році пластуни обирають його на своєму першому пластовому з'їзді в Регенсбурзі одногolosно Начальним Пластуном. На тому пості стоїть сл. п. Сірий Лев непохитно — як символ єдності Українського Пласту вільному світі й найвищий, поруч основника Пласту д-ра О. Тисовського, авторитет — аж до дня своєї смерті 30-го січня 1962 року.

Не було з'їзду, не було зборів чи зустрічі, на якій Начальний Пластун не був би з пластунами, молодшими чи старшими. А коли в останніх роках слабке здоров'я його і дружини не дозволяло йому на часті виїзди, тоді приходили завжди його листи, писані рівним читким письмом, із словами привіту, заохоти і віри у пластунів та їхню відповідальну працю. Там, де Начальний Пластун брав особисту участь, зокрема в таборах чи зустрічах, повівало з машту його знамено — як видний знак, що Начальний Пластун є між нами.

Отже, важко було нам усім погодитися з дійсністю, що Сірого Лева не стало між нами, і день 30-го січня 1962 року залишився, здається, у пам'яті тих, що його пережили, назавжди. Залишилися також у нашій пам'яті сумні дні похорону сл. п. Сірого Лева, на який зібралися в Боффало всі члени пластових провідів, представники пластових станиць у США й Канаді і десятки пластунів та пластунок. У похоронних відправах взяло участь понад 500 осіб, але думками й почуваннями відпровожували свого першого Начального Пластуна на Вічну Ватру тисячі розкинутих по світі пластунів і пластунок.

На цвинтарі св. Хреста біля Боффало, у містечку Лякавання є могила сл. п. Сірого Лева. На ній вдячні пластуни видвинули пам'ятник того, хто все життя гідно і вірно служив Україні і українській спільноті як зразковий громадянин, педагог, вояк і провідник Українського Пласту.

НА СМЕРТЬ НАЧАЛЬНОГО ПЛАСТУНА СІРОГО ЛЕВА

Не вірте, що Його нема:
Він був, Він є, Він буде жити,
І навіть дужа смерть сама
Безсила Дух Його згасити.

Ідуть загони пластунів
Походом лицарським, сталевим...
Та це ж — сини Його синів,
Живі, надхненні Сірим Левом!

Сьогодні — просто юнаки,
В науці муравлі невтомні,
А завтра — будуть це полки,
Бригади, армії незломні,

Оті, що підуть у бої
За батька, матір, за дитину,
Що понесуть життя свої
За Рідну Землю — Україну!

Ідуть пластунки — мак цвіте,
Бує молодість у грудях...
То ж гордість наша, слава йде,
Майбутнє наше в нових людях!

Не вірте ж, що Він кинув нас:
Увесь цей світ — такий минуций,
А в кожному кроці пластуна —
Живий Дух Лева невмирущий!

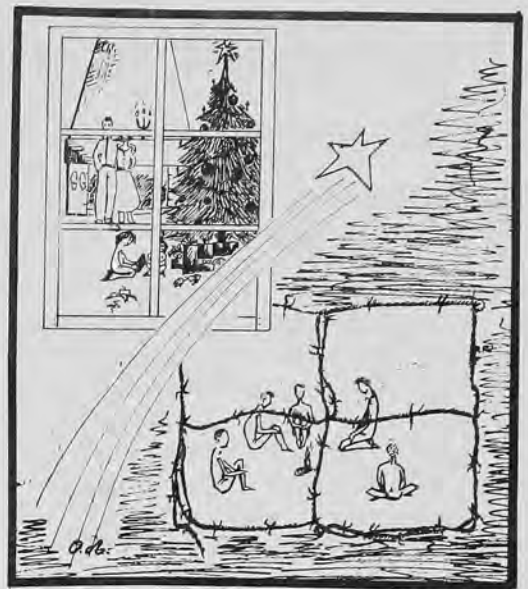
31. 1. 1962. О. Кобець

Цього вірша написав поет О. Кобець на день похоронів Начального Пластуна — Сірого Лева і сам поет його відчитав. У перших роковинах його часто виголошували пластуни, вшановуючи пам'ять Начального Пластуна — Сірого Лева.

ЗАКЛИК ДО ВСІХ ПЛАСТУНІВ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Ідучи слідами попередніх років та вшановуючи заяву нескореного Вячеслава Чорновола і всіх тих, які караються по советських тюрмах, психушках і засланнях за людські права і волю України, закликаємо Вас відзначити день 12-го січня 1982 року одноденною голодіркою та писанням петицій. Таким чином ми всі у Вільному світі хоч частково прилучимося до тих, які з любови й самовідречення віддали все для Рідного Краю.

Саме виконуючи цей свій головний обов'язок любови й вірності Батьківщині, закликаємо все пластунство у Вільному світі прийняти 12 січня як День Солідарности з нашими переслідуваними жертвами советського режиму.

Тому доручаємо всім пластовим проводам:

1. Вияснити молоді причину Дня Солідарности.

2. Провести 12-го січня одноденну голодірку серед старшого пластунства й сеніорату, як теж серед старшого юнацтва від 14-го року життя.

3. Проводячи цю голодірку при своїх щоденних зайняттях, звернути на неї увагу місцевих чужинців, пояснити її причину, щоб збільшити кількість прихильників міжнародної акції в обороні українських в'язнів у Советському Союзі.

Закликаємо всіх пластунок і пластунів, а одночасно запрошуємо всіх членів інших українських молодечих організацій, прилучитися 12-го січня 1982 року до новонародженої традиції та цим дати доказ нашим братам і сестрам в Україні, що вони не самі у своїх змаганнях за волю і справедливість. Скоб!

Гол. Булавна УПЮ-ок Гол. Булавний УПЮ-ів
пл. сен. пл. сен.
Д. Горбачевська Ю. Данилів

Щедрий вечір, добрий вечір,

ДРУГИЙ СВЯТ-ВЕЧІР АБО ШЕДРИЙ ВЕЧІР

Коли Свят Вечір це стисло родинне свято й ми звичайно проводимо його лише у родинному колі, т. зв. у нас Другий Свят-Вечір напередодні Йордану часто є більше відкритим, із запрошуванням також дальших родичів, а то й знайомих. У Західній Україні поміж двома світовими війнами був звичай, що різні товариства разом святкували Щедрий Вечір. Робили це також пластуни. І Щедрий Вечір з колядуванням і щедруванням у пластовій домівці був дуже популярним. Зачинають цей давній звичай тепер відновляти і минулого року знаємо, що Щедрий Вечір спільно святкували сеніори Пластової Станиці в Нью Йорку, а ми певні, що вони не були єдині. Може й цього року хтось піде за тим прикладом. Тому в цьому числі подаємо опис традиційного святкування Щедрого Вечора, як також щедрівки для використання нашими читачами.

ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ ШЕДРОГО ВЕЧОРА

Напередодні Йорданських свят, себто Богоявлення або популярно званих в Україні Водохрищів, святкуємо другий Свят-Вечір — "Голодну кутю". А тому, що цього ж вечора починається сезон співання щедривок, в Галичині "Голодна кутя" звалася "Щедрим Вечором", дарма, що ця назва зовсім не підходила до даного дня, бо весь цей день аж до вечірньої зірки, після якої щойно можна було їсти, був суворий піст.

На вечерю подають тільки пісні страви: смажена риба (а як не було риби, то оселедці), вареники з бараболями й капустою, гречані млинці на олію, кутя і узвар-компот із сушених овочів — яблук, грушок, сливок і вишень. Так як і кутю, так і узвар дуже шанували в Україні та їли його не тільки на Багату й на Голодну кутю, але також при кожному іншому, незвичайному випадку, як ось, на христинах чи на похороні. На христинах узвар мав особливу назву "опеньки".

В цей день у церкві священник святить воду. Люди, йдучи по свячену воду, завітчують глечики, пляшки й баньки сухим зіллям, "щоб Бог милував від злої напасти".

Коли ж принесуть до дому свяченої води, господар робить із сушеного зілля кропило і кропить свяченою водою спершу все в хаті, а

потім комору, стайню, стодолу — всі господарські будинки. За господарем-батьком іде найстарший син або донька й тримає в руці крейду. Яке місце батько покропить свяченою водою, на тому місці син або донька пише крейдою хрест. У хаті пишуться хрести на дверях, вікнах, на столі, на скринях — скрізь. В господарських будинках кропляться свяченою водою і пишеться крейдою хрести на плугах, боронах, косах, сівалках та ін. Свяченою водою кропиться також худобу: корови, воли, коні, вівці. Не кропиться тільки свиней і курей.

Перед вечерею батько стає на коліна перед образами й проводить молитву. Помолвившись, сідає до стола й запрошує сідати всіх у хаті, так як це було на Свят-Вечір.

В цей вечір щедрують діти й дівчата. Хлопці йдуть щедрувати під вікно лише тієї хати, де є доросла дівчина.

На Щедрий Вечір, так як і на Свят-Вечір, за народним віруванням, німі тварини говорять людською мовою, але підслухувати цю мову є гріх і за це Бог карає.

Г. Л. Н. — За "Шляхом"

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED

Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404

2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555

4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:

2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Різдвяний дарунок

Ірка вперше їхала в Україну, і то на саме Різдво. У Львові зустріла її тітка Люба з доньками Лідою і Наталкою й забрали з готелю до себе. Зустрі з ними була зворушлива, особливо для Ірки, яка у США не мала нікого з рідні, крім тага й мами. А тут і тітку, і кузинки, і вуйко... І так сердечно її вітають, цілують, обнімають...

В помешканні тітки — Ірка мусіла розказувати все подрібно: про маму, про тата, про себе, про життя в США. І кілька годин минуло, як хвилина. Стало темніти й тітка почала приготувляти в кухні вечерю. Ліда накривала стіл, а Наталка стояла у вікні і виглядала першої зірки. Ірка підійшла до неї й з любов'ю обняла за плечі. Так стояли обі, споглядали вниз на місто. А там їздили трамваї, бігали діти, спішили з праці дорослі. Вітер крутив снігом то сюди, то туди, і сніжинки в світлі ламп виглядали, як балерини в клясичному танку.

— О, я бачу першу зірку, — зраділа Наталка й побігла до кухні повідомити маму.

Ірка залишилась ще біля вікна. Це буде її перший Свят-Вечір в Україні. Вперше без мами й тата, вперше не піде колядувати, вперше не піде до церкви... А може до церкви ще й піде — завтра... Десь у цьому місті є ще одна родина, яку Ірка відвідає сьогодні. Вона добре знає напам'ять адресу Тамари Овсієнко — Вулиця Вигідна, число дому 17, помешкання 38.

При вечері вуйко й тітка розповідали Ірці, як колись святкували Різдво.

— Ми ніколи не забудемо про Різдво. Воно для нас таке важливе. Завжди в цей час ми душею з вами, завжди в різдвяний час надіємося, що ще будемо разом. Хоча нема колядок, нема церковних відправ, нема гостей, але зате є щось глибше... — вияснювала тітка Ірці.

Після вечері Ірка зайшла за тіткою до кухні.

— Тето, не гнівайтесь, але я мушу вже піти. Маю відвідати ще одну родину, для якої я привезла лікарства. А завтра їду вже далі, отже мушу це зробити сьогодні. Прошу, виправдайте мене якось перед всіма.

— Кого ж це ти маєш відвідати, може я їх знаю? — здивувалась дуже тітка.

— Це Овсієнки — Тамара і син її Юрко. Сам Овсієнко поет і викладач, тепер на заслани. Він страшно хворий, а я привезла ліки, які недавно випродуковано на Заході. Вони можуть його врятувати.

Тітка споважніла і перелякано глянула на двері, чи дівчата не чують.

— Ірцю, як же ти до них підеш? Можеш потрапити в біду, може за ними слідкують, і що тоді...

— Тето, я мушу це зробити. Це ж ліки для хворої людини, може одинокий рятуюнок...

— Добре, добре. Тільки нічого ніде не згадуй. Я підую, підпровожу тебе, ти ж сама ніколи вночі не зайдеш до них, — і тітка пішла одягатись.

Тамара стояла біля стола сумна, зажурена. Вона вже кілька місяців не працювала, з праці її звільнено. Юрко в школі постійно має неприємності від вчителів та й від учнів — та то ж його "ворог народу". Добрі приятелі помагали, як могли і це давало їй силу триматись. Але все це не було б таке страшне, якби не хвороба Миколи... Тамара вже кілька тижнів тому довідалась від інших про трагічний стан його здоров'я, а оце сьогодні прийшов від Миколи лист. Обое з Юрком були в розпущі, думаючи про долю батька. Треба ж йому хоч якихсь лікарств роздобути, та й одягу теплого, бо пише, що куртку вкрали. А де їх роздобути?

Юрко особливо пригноблений листом, бо досі він не знав, що з татом так погано. Як його добрий, ніжний таточко тепер там, в цій

хвилини — може терпить болі, може замерзає? А він не може йому допомогти, навіть листи не доходять. І Юрко тулив обличчя до шибки вікна, щоб не плакати.

Хтось постукав у двері. Тамара відкрила, а в дверях стояла молода незнайома дівчина.

— Добрий вечір, пані Тамаро! — промовила непевно, ніби питаючи.

— Добрий вечір, прошу, заходьте.

— Я привожу вам різдвяні поздоровлення від Олени з Нью Йорку, — усміхнулась Ірка.

— Ой, від Олени?! — зраділа Тамара. — Юрку, гостя з США, від Олени!

Ірка ще не роздягнулась, як почувся стукіт в двері. Вона перелякано глянула на Тамару. — Може це за мною слідили і тепер заарештують, — подумала. Швидко готовилась, що буде казати. Але це не була міліція. Це було троє друзів Тамари, які прийшли розрадити її на Свят-Вечір. Вони відразу внесли в кімнату стільки теплоти, радості і бадьорості, що лиця Тамари і Юрка роз'яснилися. Говорили про суд над одним з їхніх приятелів, який саме відбувся в Донбасі. А тоді один з них читав вірші — Миколи і свої. І співали якісь такі гарні пісні, яких Ірка ніколи не чула...

Десь біля 12-ої вона почала прощатись. Юрко мав відпроводити її до готелю. І вже одягнута в плащ — витягнула Ірка з торби пакет.

— Пані Тамаро, це Олена передала лікарства для вашого мужа. Це найкращі ліки, які є. Передасть ще, як тільки буде можливість...

— Та як це так — коли ми вже зовсім без надії — такий рятунок! — розплакалась Тамара, притиснувши до грудей пакет. — Юрку, дивися — ліки для тата! Ірцю, яка я вам вдячна! І вам, і Олені, і всім тим, що пам'ятають про нас. Цілуйте їх від нас, — і лились сльози по Оленинім обличчі.

Л. Ю.

Молоде перо

ЗИМА

Прийшла зима
Квіток нема
Дерева без листків
Кругом лунає спів.

Пташок нема
Ховаються,
Лиш проліски
Показуються.

Зима, зима
Прийшла, прийшла
Луги, цвіги і поля
Накрила.

Настане скоро весна
Люба, тепла й запашна
Виростуть квітки
Прилетять співучі пташки.

пл. розв. Наталка Воронка
Ньюарк, США

ЛІС

У лісі можна чути
голос минулого віку,
із співом теперішнього
і минулого
плете він пісню золоту.

За волю голоси піднеслися
кожний у внутрішній війні
шукає свободу і силу.

А тоді з'єднано боряться,
щоб бути вільними.
В боротьбі можна чути
гомін золотий.

Ліс з ним гармонізує
і щораз світ є більш вільний.

Христя Фріленд Монреал

НОВОРІЧНА ЩЕДРІВКА

Ф. КОЛЕССА

Живо

2. Ясним промінням тьму просвітила
Людей збудила. Дай Боже!

3. Ой, у Галичі красна невістка
Якби Пречиста. Щастя Боже!

4. На руках носить, як соколятко
Красне дитятко. Дай Боже!

Різдвяні привіти

Різдвяні привіти... Скільки їх приходять до нас, скільки перелітає тисячі миль, від одного кінця світу на другий у тому святочному часі. Тоді пригадуємо собі і тих ближчих, і дальших, родину, знайомих, друзів, пишемо листи, листівки й бажаємо, бажаємо... Одні з побажань зовсім автоматичні, не інакші, як щоденний привіт, другі з глибокого серця, навіяні тугою, переповнені невидними сльозами — залежно хто і кому та куди бажає. Ось читаємо у "Різдвяному привіті" — вірші О. Павлюк:

*"З різдвяним привітом "Христос народився"
Вітаємо Вас, сестри і брати,
В Україні милій, у тайгах Сибіру,
У таборах праці, в каторгах, тюрмі.*

*Ми серцем, душею і думкою линею
Із співом колядки з далеких сторін,
До Вас непохитних синів України
Местників за волю, героїв, борців..."*

Чи ми справді думаємо про них й вітаємо з надходячим Різдвом? Здається, що не багато з нас це робить, а принайменше не багато з молодих читачів "Юнака".

А ось перед нами давніше писаний, але саме під Різдво лист зі заслання Ірини Калинець до нас тут на вільній землі із святочними привітаннями. І в ньому читаємо на кінці: "...Я б хотіла, щоб цей лист прийшов до Вас до дня св. Миколая, та за дарунок — найщиріше слово і побажання здоров'я, козацької сили і віри. Хай бережуть Вас добрі духи Батьківщини. І хай зігріє Вас на далекій чужині спогад про Батьківщину, бо всі ми — я і мій чоловік, наш дочка і наші родичі, наші друзі і знайомі спогадуватимемо Вас часто, озиватимемось до Вас крізь тисячі кілометрів — вклоняємось Вам!"

Але і тут серед нас є такі, що бажають не менше зворушливо та ще і у віршованій формі. Перед нами привіт, що ми одержали від нашої пластової поетеси пл. сен. Лесі Храпливої:

*"Прийміть колядний привіт
Із далей неозорих!
Рушник іконний — сніжний світ.
Гантує Діва зорі.*

*Нехай буде для Вас цей рік
І все життя пройняте
Теплом завітної Зорі
І усміхом дитяти".*

А десь у старих, пожовклих вже картках пластового журналу "Молоде Життя", читаємо перед Різдвом 1950 р. святочні привітання тодішнього голови пластового проводу пл. сен. Атанаса Фіголя, які закінчуються тим все однаковим, але як він пише таким спокійним і впевненим, українським: "Христос Раждається!"

Не забуваймо того привіту у цей святочний час і не забуваймо, що наші побажання іншим, які б вони і не були, принесуть радість, теплі почуття, бо дарма, що простори нас ділять, що багато чого різнить нас, але ми відчуваємося однією Українською Родиною.

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARCA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$7.00 з додатком коштів пересилки.

ПЛАСТОВИЙ ЗМАГ ДЛЯ ЮНАЦТВА У ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ

Головні Булавні УПЮ видали доручення до крайових референтів юнацтва перевести до часу Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі "програму" — змаг в поодиноких країнах, якого метою є:

- живий зв'язок з іншими пластунами в ді-яспорі;
- точніше знання й розуміння одного періоду пластової історії; все це під гаслом, що його проголосила Головна Пластова Булава,
- а це "Пластова єдність і братерство".

Темою змагу є історія Пласту.

Історію Пласту Головні Булавні УПЮ поділили на шість етапів та кожний край одержить згори призначений етап.

1. етап 1912 — 1920 Аргентина
2. етап 1921 — 1930 Австралія
3. етап 1931 — 1945 Великобританія
4. етап 1946 — 1950 Німеччина
5. етап 1951 — 1962 Канада
6. етап 1963 — 1981 США.

Країни працюють над призначеними їм етапами. Крайові референтури/згл. коменданти/розподілюють працю поміж своїм юнацтвом і їм допомагають у тій праці. Всі етапи мусять включати історію пластових частин, де б вони не були. Отже три перші етапи мусять включати також історію пластових частин поза Галичиною, а три останні мусять включати історію пластових частин по всіх країнах, де вони існували або існують від 46-го року дотепер.

Всі зібрані матеріали у формі експонатів будуть привезені на ЮМПЗ і будуть там виставлені особною виставкою. Будуть нагороди за найкраще опрацьовані етапи країнам і частинам, які найкраще вив'яжуться із цього завдання.

Треба в кожному етапі опрацювати такі ділянки:

пластове назовництво:

однострої, станиці/коші: міста, рік заснування, станичні/кошові домівки, або де відбувалися пл. зайняття;

курені:

місце, хто організував, назви, зв'язкові (прізвища), впорядники, хроніки, хроніки/знімки, відзнаки, гуртки;

табори:

де і коли відбувалися? Назви, команди, булави, інструктори, відзначки, хроніки/знімки;

сходини:

спосіб переведення сходин, програма сходин;

вишкільні табори/курси:

де, коли, команди, назви, ступінь, програми, відзначки, хроніки/знімки;

зустрічі і Джемборі:

де, коли, хто брав участь, команда, програма, відзначки, хроніки/знімки;

Пластові видання:

пл. журнали, одноднівки, газети, листки зв'язку, правильники, преса про Пласт.

Своє доручення до країн закінчують Головні Булавні УПЮ такими словами:

"Ми здаємо собі справу, що це все виглядає скомпліковане і навіть декому може виглядати не до здійснення. Ми віримо, що Ви всі з цього завдання вив'яжетеся якнайкраще."

Ми будемо в контакті з Вами, щоб Вам допомогти й якщо зайде протреба скерувати Вас до джерел і матеріалів.

Просимо нам якнайскорше дати знати, як Ви це розділили по своїх частинах і як йде праця.

Бажаємо Вам успіхів і приємности. СКОБ!

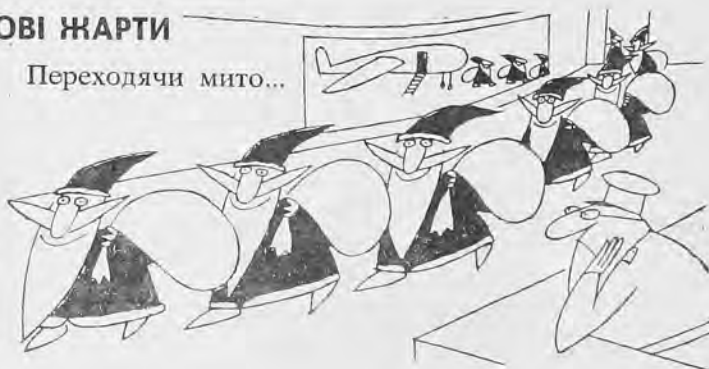
пл. сен. Дора Горбачевська — булавна УПЮ-он

пл. сен. Юрій Данилів — булавний УПЮ-ів

пл. сен. Микола Ставничий, кер. вих. дії

РИСУНКОВІ ЖАРТИ

Переходячи мито...

У підготовці до нашого ювілею

МОНТАЖ НА КАНВІ ПІСЕНЬ У 70-РІЧЧЯ ПЛАСТУ

Рецитатор: Минає сімдесятий рік від історичних слаavnих днів. Тоді в Льва-Городі зібралась трійка ідейних пластуnів: Тисовський-Дрот, Петро Франко та Іван Чмола. Коротка й ділова рада там була: Для України вірних синів і дочок Засновано там **ПЕРШИЙ ПЛАСТОВИЙ ГУРТОК!**

Всі: Тому дозвольте нам словами і в піснях **ПРОМІРЯТИ** оцей трудний **ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ.**

(Заввага! На мольберті великих розмірів написи років, починаючи від 1912, щоб глядач міг виразно бачити, бо це історичні дати Пласту).

1912. ПЕРШИЙ ГУРТОК — це Дрота плід складає пластовий обіт!
"у світів пожежі..." 17

1913 Засновано Пластовий Комітет!
Підручник "ПЛАСТ" подарував нам Дрот.

1914 Наш Другий З'їзд. Змагання друзів
На Крайовім Соkільськiм Здвизі!
"Соколо, соколи, ставаймо в ряди 21

Тоді наспіла вість страшна:
ПОЧАЛАСЬ СВІТОВА ВІЙНА!!!

"Що ж то за грім, осінній грім..."

До Українських Січових Стрільців
Голоситься багато пластуnів!

"Гей, у лузі червона налина..." 12

1915 - 1916

Ведеться битва неспівмірна,
В боях **ДМИТЕРКО й СТЕПАНІВНА!**

"А хто ж там іде і перед веде...
Диво, це ж наші дівчата,
Личко, як мак, кругом козак,
Душа стрілецька завзята!"

1917

Вільна Україна Центральна
Вже має пластові з'єднання.

1918 В Листопадовому чині у Львові
Участь беруть друзі пластові!
Втіка із Стрия ляцька голота
Їх б'є Стрийська Пластова Сотня!

"Не пора, не пора, не пора..."

1919

Пластують друзі — наші браття
На Срібних Землях Закарпаття!
Вже діє Пласт на Буковині,
Готується ґрунт на Волині!

"Гей, пластуни, Гей, юнаки!..." 28

1920 Війни подзвіння... зголосили;
"Що встоятись не було сили!..."

"Ой, горе тій чайці..."

Всі: Розкажемо тепер у скромній строфі,
Що сталося з Пластом по катастрофі!

1921

Ще не вщух гамір війни, як українські
пластуни
Загомоніли на шляхах. По горах, ярах і лісах
Пластова пісня залунала, віра в серцях росла,
кріпшала!!!

"Ти, пластуне, живи сам собою..."

Вщасливив Дрот нас у ці дні
Підручником "ЖИТТЯ В ПЛАСТІ".
Побачив вперше світло дня
Журнальчик "МОЛОДЕ ЖИТТЯ".

"Ударте в крила..."

1922 - 1923 Уже по всій Галичині
Ростуть юнацькі курені
Відомо, що у ті часи
Було аж **тридцять три полки!**

"Сонце по небі колує,
Знають і хмари свій шлях,
Вітер невпинно мандрує
По України полях.
Ми ж сонця ясного діти,
Вольного вітру брати,
Мали б в безділлі змарніти
Путі життя не найти?" 14

1924 **ВЕРХОВНИЙ З'ЇЗД** (не без турбот!)
Очолив Сірий Лев і Дрот!

Почалася нова доба:

Табор веде Іван Чмола!

Були теж (Зустрічі) **СТРІЧІ** в Косівщині,
А в рік пізніше в Стрийщині
(похід на Маківку "віа" Сколе),
У двадцять шостім на "Соколі",
А в двадцять сьомім (недокінчений!)
На Волині на Рівенщині!

Всі: Про ці роки розкажем згодом щедро
В Поємі Пластовій пера Кедрa!

1930 Вписав в анали Ліс Бобрецький
"Тут впав на стійці Гриць Пясецький"

(Для Польщі Пласт був "сіллю в оці"
Тому то в тридцятому році,
Як в однострою гинув Гриць...
Легальному Пласту — кінець!)

Та пластуні з "Євшан-Зіллям"
Пішли тоді зовсім в підпілля!
Вже був новий в них плян готовий
Постав таємний Центр Пластовий!

Повели працю вже тайком:
Доріст еРеш і славна КВОМ!

"Ми зродились із крові народу...

(або "Зродились ми з великої години")

1939 - 1944

Прийшли роки грізніші знов
Пакт Рібентроп і Молотов...
Часи настали гірші, ніж перші
Орда червона й "Іберменші"
Пласт видержав теж і цю добу
Та перейшов **велику пробу!**

"Зірвалася хуртовина... 138

1945 На сам Великдень вість-новина:

Це з Воскресінням Бога-Сина
Німеччина капітулює,
Америка гоїно тріюмфує...

Тож, як лиш втихли бомби й стріли

Пластова братія зустрілась

І вже нові пляни снує:

Покликую для нас СУПЕ.

Усі вам знані з Пласту аси

Яри і Цюпи й Атанаси

Через своє палке горіння,

Піднесли знов Пласту значіння!

1946 Відродилася Пласту сила,

Росла, кріпшала, могутніла.

Якраз в своє тридцять'ятьріччя

Відбулася в Авізбургу Стріча.

1947 У Міттенвальді небуденне

Свято Весни теж Ювілейне.

Ці Ювілейні святкування

Гідні й тепер наслідування:

Були вони гарні, зразкові

Лишили спомини казкові...

... Коли СІРІЛИ там ПРИ ВТРИ

У СУМЕРКУ ПІВНОЧІ ШАТРА...

(Двох Юріїв безсмертний твір,

"Що іскри ватри слав до зір"...) 53

"Вітай весно, вітай поміж нами... 53

1948

Нотуємо новий прогрес:

Це **ПЕРШИЙ ПЛАСТОВИЙ КОНГРЕС!**

"Весняних мрій... (пісня пластунок) 40

1949 - 1950 В сорок дев'ятім й п'ятдесятім

Ми розпорошуємось по світі...

"Ке́дь ми прийшла карта...

від 1950 до 1954 року

Так ми по різних континентах
Менш або більш компетентно
Створили нові КаПееСи (КПС)
Маємо успіхи "сукцеси".
Й працюємо щедро не скупю
Так "совокупно" в нашім КУПО.

"Далека Ти, та близька нам... 24

(пісня америк. українців)

Всі: Тут вже кінець нашої теми!

Тепер перейдім до поеми:

Згадаймо, друзі, ті роки колишні,

Як ще кучеряві й молоді —

Ходили в наші гори горді й пишні,

Гніздилися у Скобинім гнізді,

Як нам в садах ще квітли рідні вишні

І море до колін було в біді,

Як ватру ми розводили до смерку,

Як на Говерлю нас водив Северко.

Пісня:

"Слава, слава, Отамане, гей ти батьку наш,
Ми з тобою на ворога, підемо всі враз!

Згадаймо, друзі, давні ті хвилини,

Як вогнище палало в темну ніч,

Кругом дримали гори, чорно-сині,

А небо сяло блиском срібних свіч,

А ми — посеред полум'я і диму —

Співали нашу любов "Верховину"

Верховино, світку ти наш,

Гей як у тебе тут мило,

Як ігри вод пливе тут час,

Свобідно, шумно, весело...

Ой, нема то краю, краю, над ту верховину,

Там би мені погуляти, хоч одну годину! 56

Води чимало потекло у море, і відгули ті

золоті часи,

І тільки згадка шепотом говорить

Про гай в намисті срібної роси, про сонні води,

світлоокі зорі,

Далекі гори та шумні ліси, —

А в серці будяться солодкі луни про незабутні

весни наші юні.

Пісня:

Той шум лісів, ті пахощі весною, і місяць князь

і соняшне тепло

Ходитимуть до віку за тобою, куди б тебе

життя не занесло. 60

Задивлені, заслухані у мрію, за мрією ми

вирушили в світ.

Над Дикими Полями вихор виє, залена рута

клонить жовтий квіт.

Хто буйну й дику силу одоліє?
А ми несли великий заповіт:
КРАСА і СИЛА, БИСТРІСТЬ, ОБЕРЕЖНІСТЬ,
А над усім був БОГ — свята безмежність.

І **УКРАЇНА** — так! Хіба ж могло інакше бути?
Ми про це мовчали. Цим все горіло,
квітло і жило,
Про це нам вітер і серця співали.

А світ кипів — розбурхане живло, і змішані
були усі начала.
Збиточників ватага молода — так ми пішли
в Карпати... і в життя.

Пісня:

"Гей, там у горах високих..." 62

Рік **ТИСЯЧА ДЕВ'ЯТСОТ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТІЙ**.
Як це давно, яка це даль років!
Вже — на подобу золотій кометі —
минула юність, час наш відшумів...
О молодосте, запашний напою!
О іскрометна і жемчужнокрила
Надіє душ, що силою хмільною
поїла серце, землю золотила!
О юносте, як тужно за тобою,
як швидко ти минула й відлетіла!

Усе пливе. Плили й роки-поліття, як білі
човники по океані.
Стелився шлях, і даль була відкрита, та
закрутили воду вихри п'яні,
Зірвалась буря й рознесла по світу нам
човники між люди окаянні.

І хто пропав у дикій метушні,
а хто живий осів на міліні.

Хто з них помер, кого закатували?

Цих проглинув Дахав, а тих Сибір —
Кладовище народне.

Як шакали, кати шаліли! До святих сузір'
О Божу пімсту їх діла кричали!

Пісня:

"Ви по таборах і тюрмах..."

Роки промчали — степовії коні,
... і бач, у нас вже посрібніли скроні...
О рідна земле, любя і прекрасна,
о вітровійна і березокоса!
Прогнала нас у світ судьба нещасна,
і шлях вигнанців топче доля боса.
А ми від тихих вод і ясних зір
Та опинившись на чужих дорогах
Просимо правди у святого Бога.
О друзі молодости золотої,
Чи десь по світу ходите у латах,
Святої мрії непоборні вої,
А туга, біль і помста — ваша плата?
Чи не схотіли ви землі чужої

І може там, в зазоряних Карпатах,
Де ність печалі, склавши білі шатра,
Чекаєте і нас при вічній ватрі?

А наші думи там, де Черемош
Ще піниться по крем'яних гоцах,
Де росить рідні ниви рідний дощ,
Де вербами обріс далекий шлях,
Де сонце й правда, а не зрада й лож,
І досі сниться нам в ізгойських снах
Старинний Галич, що над ним розблизла
В віках минулих слава Осьмомисла.
Так донесім ту славу до мети,
багряну славу буряних століть,
таку криваву. Боже нам прости:
Велика ватра в душах нам горить!

"Сірили у сумерку півночі". 66

У ПІДГОТОВЦІ ДО НАШОГО ЮВІЛЕЮ

Від Редакції:

Як усі читачі вже знають, в цьому році ми відзначаємо 70-річчя Українського Пласту ювілейними пластовими зустрічами в різних частинах світу. З них запланована в серпні 1982-го року в США на Пластовій Оселі "Вовча Тропа", яка буде проходити під гаслом: "Минулого не можна відібрати, а є і ще майбутнє!".

Це гасло, як теж проголошений Головними Булавниками УПЮ юнацький змаг (про який пишемо на сторінках цього числа "Юнаку") вимагають доброї підготовки, тобто засвоєння знання минулого нашого Пласту. Тому з початком 1982 року починаємо містити в "Юнаку" такий матеріал, що його зможе юнацтво використати у підготовці до ювілейних зустрічей. Тим разом містимо монтаж на нанві пісень, що його можна використати, частинно чи вповні, на ватри, чи інші прилюдні виступи для святкування 70-річчя Пласту. Багато з поданих пісень є у першому пластовому співанику п. н. "В дорогу", і автор монтажу до того навіть подає сторінки, на яких ці пісні розміщені. Але є такий ряд пісень, що їх треба знайти, хоч вони й загально відомі. Але це тільки побільшує зацікавлення до підготовки монтажу. Бажаємо тим, що до того в змуться, багато запалу й успіху.

Загадковий павук

Юрко Гундич

Після великого снігопаду в лісі настала така тиша, що тріск гілочки здавався якимось вибухом, і його було чути здалека. Стояли нерухомі дерева, простягнувши довге гілля, вкриті пухким снігом. В такі хвилини прохожому здається, що все затрусив сніг і через те в лісі така тиша. Звірі заховалися у свої теплі нори, а птахи припинили.

Далекі звуки удару сокири чути так виразно, наче лісоруб стоїть зовсім близько. А насправді відстань до нього дуже велика.

Я сидів на пеньку і милувався зимовою красою лісу. Війнув легенький вітерець — і гілки дерев, ніби таємничі струни, торкнулися одна одної, задзвеніли; звуки їх злилися до купи, створюючи цілі лісові гами, які розбігаються у даль і творять чарівну музику лісу. Тисячі дерев — це тисячі різних звуків і гам. Дуб могутньо гуде:

— Гу-гу-гу-у-у... Гу-гу-гу-у-у-у...

Ялина шепоче тихо, ніби хоче, щоб її ніхто не почув:

— Шу-шу-шу-у...-у...

Берізка ніжно шумить:

— Шс-шс-шс-с-с-с...

А сосна, що здійняла свою патлату голіву до неба, наробить такого шуму, ніби з великих гір падає вода.

Я прислухався до цього шуму дерев і ловив кожен звук. Раптом на снігу проповзла якась чорна цятка. Мої думки в ту ж мить розвіялись, і я здивувався тому, що побачив: недалеко від мене, по снігу, посувався невеличкий павучок. Я швидко встав і рушив до нього — павук зупинився і передніми лапками ніби протирав свої очі; я припинив — павук поповз далі.

Я пішов за ним. Але досить було мені наблизитися до нього, як павук відразу зупинився, підбирав під себе лапки і, скоцювшись маленьким клубочком, сидів, вдаючи з себе неживого. Я терпеливо ждав, поки він зногу йтиме. Я просидів кілька хвилин. Через деякий час він простягнув одну лапку,

другу, поворушив ними, мабуть, щоб пересвідчитися, як я буду реагувати, і, випустивши решту лапок, рушив знову в дорогу.

Мене зацікавила така зустріч взимку — я вперше бачив подібне. Павук згодом привичаївся до моєї присутності і просувався вперед навіть тоді, коли я був зовсім близько біля нього.

Павук дуже раптово міняв свій напрямок: спочатку він вів мене через галявину, потім завернув майже по тому сліду назад, далі минув пеньок, на якому я сидів, і взяв напрям на схід. Коли йому набридло моє переслідування, він знову підібрав під себе лапки і сів; я перекинув його різочкою кілька разів, але він не ворухнувся. Знаючи, що павуки, маскуючись, вдають із себе мертвих, я вичекав якийсь час. Павук згодом ніби прокинувся і відразу швидко побіг, ніби кудись поспішав.

Знову обійшовши велике коло, він ввів мене на галявину. Тільки тепер я побачив, що сонце сіло за верховіття; зі сходу повіяв холодний вітер, підбираючи свіжий сніг. Павук відразу ж завернув до великого дуба і почав пробиратися по ньому глибокими щілинами між корою. В одну якусь мить я загубив його і вже не міг розшукати.

Взимку, коли земля затрушена снігом, не все в лісі замирає. Маленьких павуків і деяких комах можна зустріти у відлигу, коли повітря теплішає від сонячного проміння. Така зустріч, щоправда, рідкісна, але трапляється. Невідомо, які причини змушують їх йти по снігу без їжі. Зустріч моя з павуком у лісі є також випадкова. Можливо, що тепло цього дня розбудило павука, який сидів у затишній складочці кори, і він вирішив влаштувати цю загадкову мандрівку.

Із збірки "Маленькі оповідання"

ЧИ ВИ ВЖЕ ЧИТАЛИ?

"БОЯРИНЯ" — ДРАМАТИЧНА ПОЕМА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У першій дії картина хутора Перебійних в Україні. Степан — молодий хлопець, убраний у московське боярське вбрання, гостює у родини Перебійних. Родина при вечері розмовляє з гостем. Іван — син козака Перебійного не погоджується з Степаном, каже, що Степанів батько був царським підлизником. Степан завзято боронить свого тата, а Оксана йому допомагає. Іван назвавши Оксану оборонницею, відходить від стола. Мати сердита, що син так повівся з гостем.

Увечері Оксана поливає квіти і співає. Степан підходить до неї і каже, що він хотів би одружитися з нею. Оксана здивована від несподіванки, але погоджується на це.

Друга дія показує московські звичаї. Розмовляючи з Ганнусею, Оксана дивується, що в Москві такі дивні звичаї. Наприклад, дівчина не може сама вийти на вулицю, і жінки не можуть бути в тій самій кімнаті, коли до господаря прийдуть гості. Степан просить, щоб Оксана вбралася в московське вбрання, тільки почастиувала гостей бояр та сприйняла спокійно поцілунок старого боярина в уста. Оксана обурюється проти того, але повинується Степанові.

Третя дія виявляє вдачу Степана — він усього боїться. Він тихо говорить з післанцем з України до Оксани, який мав дістати від неї довірочного листа та гроші для Оксаниного брата на допомогу братству при церкві. Сте-

пан вимагає від Оксани, щоб вона листа спалила, грошей не передавала й не приймала гостя в своїм домі. Оксана обурена, але Степан її вмовляє, щоб вона нічого такого не зробила, що могло б бути проти вимог царя.

Така поведінка Степана й туга Оксани за Україною доводять її до недуги. Вона терпить жаль і смуток, ходить така сумна, що навіть Степан завважує її смуток.

Ганнуса і мама Степанові повертаються з міста із закупамі. Ганнуса приготується до весілля. Просять вони Оксану, щоб розважилась, заспівала весільної. Оксана пробує співати, але в неї виривається з грудей кашель. Вона хвора на сухоти.

В останній дії бачимо вже Оксану дуже хворою. Вона лежить на ганку. Мама довідується від Степана, що Оксана дуже хвора. Цікава розмова проходить поміж Оксаною і Степаном. Оксана каже, що вона і Степан є немов заржавіла шабля і піхва, тобто, що вони забрались з України до Москви тоді, коли там кривавився народ в боротьбі за волю. Оксана завжди хотіла повернутись в Україну, але Степан прагнув дослужитись у царя становища боярина. Коли ж Оксана була вже немічною, він годився їхати. Оксана, вмираючи залишає Степанові в заповіті бажання — їхати в Україну й відпокутувати їх спільний гріх. Оксана прощається з сонцем, прохаючи його привітати Україну, бо вона сама її більше вже не побачить.

Оцінка твору. Мені цей твір дуже подобався. Він сумний. Мені дуже жаль Оксани. Вона велика патріотка, а Степан, хоч дуже любить Оксану, але він є підлизайком і всього боїться... Оксані дуже тяжко з ним годитися, хоч вона його любить. У неї найсильніше почуття — це любов і вірність Україні.

пл. уч. Оля Яківчик

учениця 10 класи Свято-Миколаївських
Курсів Українознавства, Торонто.

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

З ВІДБИВАНКОЮ по ЄВРОПІ

Виснажуючі години тренінгів, далекі поїздки на турніри та довгі години приготувань вкінці увінчалися успіхом 1-го липня 1981 року, коли збірна відбиванкарів Українського-Американського Спортивного Товариства "Леви" з Чикаго, США, відлетіла до Європи на шістьтижневу міжнародню поїздку зі змаганнями.

Збірна брала участь у двох головних європейських змаганнях відбиванки. Перший їх виступ був у Вехті (Північна Німеччина), де брало участь 16 найсильніших дружин з усіх сторін Західної Європи. На жаль, "Леви" через втому далекою дорогою, зміну часу та обставин здобули у цих змаганнях лише пересічне місце.

Другі змагання (та останній виступ "Левів" в Європі) відбулися в Йонкопінг у Швеції,

де у фіналах того славного скандинавського турніру дружина "Леви" прогала в третьому сеті проти великих та дебелих фінляндців вислідом 14-16. В цих змаганнях брало участь понад 270 дружин, а розгрівки відбувалися на 47 площах на траві. Українські відбиванкарі мали нагоду під час цієї поїздки до Європи брати участь у багатьох місцевих змаганнях, а саме у містах Ерфштатт, Мангайм і Вірцбург в Німеччині, Арнгайм в Голляндії, Копенгаген в Данії і Осльо в Норвегії.

Крім усіх змагань "Леви" мали нагоду тренувати у славнім європейським центрі "Папендал" в Голляндії, де були різні угодиння для тренінгів в усіх родах спортив, включно з американським "бейзболом". В цьому центрі мають нагоду тренувати найкращі спортсмені з різних країн Європи, маючи до ужитку найногіші машини та приладдя модерної, спортової технології.

Дружина "Левів" мала також нагоду оглянути декілька головних європейських міст: Амстердам (Голляндія) знаний своїми каналами та великим портом, Кельн (Німеччина) над рікою Рен, Гайдельберг (Німеччина) відоме університетське місто, Копенгаген — мальовнича столиця Данії, Осльо — столиця Норвегії та Мюнхен — столиця Баварії. В тому олімпійському місті гостив дружину "Леви" директор українською інтернату пан В. Леник. Відбиванкарі мали нагоду в Мюнхені зустрітися з місцевими українцями, як також м. і. з Валентином Морозом, який саме в тому часі був викладачем на літніх курсах УВУ і студентами тих же курсів.

Відбиваннова дружина Українсько-Американського Спортивного Товариства "Леви", що здобула віцечемпіонат відбиванки в місті Йонкопінг у Швеції.

Стоять зліва до права: ст. пл. Р. Марушна, ст. пл. Ю. Тначук, ст. пл. М. Маркевич, ст. пл. Р. Тначун, І. Зварич. Навколішних зліва до права: ст. пл. О. Олексюк, ст. пл. М. Вишницький, ст. пл. Я. Дахнівський, ст. пл. Я. Маринюк, ст. пл. Ю. Куріца.

А 14-го серпня дружина відбиванкарів "Леви" повернулася до Чикаго, де їх сердечно привітали симпатки й родини. Це, мабуть, вперше в історії української відбиванки в США українська дружина відбула таку довгу та успішну поїздку по країнах Західної Європи.

Без сумніву та поїздка мала також пропагандивний характер. Змагуні скрізь виступали як українська дружина відбиванки із США, роздавали свою емблему УАСТ "Леви" з написами українською та англійською мовами тощо. Всюди вітали нашу дружину дуже гостинно. Можна сміло сказати, що без огляду на континент чи державу, відбиванка це спорт дійсно міжнародний. Одне слово "волейбол" здобувало для нашої дружини приятелів у всіх спортовців та у всіх країнах.

Цікаве та практичне про Різдво

ЯНГОЛЬСЬКЕ ВОЛОССЯ — УКРАЇНСЬКИЙ ЗВИЧАЙ?

У американській пресі находимо нотатку, що срібне "янгольське волосся", яке усі ми так залюбки уживаємо для прибрання ялинки чи для інших різдвяних декорацій, — це звичай, що прийшов з України з гарною різдвяною розповіддю. Пишуть, що колись давно жила бідна вдова, яка не мала грошей купити собі прикраси на ялинку. Коли вона пробудилася у Свят-вечірню ніч, побачила в місячному світлі срібні ниточки на цілій ялинці. Це павук розпняв свою сітку від галузки до галузки, а місяць посрібнив це павутиння як найкращу прикрасу. Вдова та її діти раділи, що їхня ялинка так гарно виглядає. Ось так і люди почали робити таке "срібне волосся" і ним прибирати ялинки.

Чому американці пов'язали цей звичай із Україною — нам не відомо, але це добре, бо розповідь гарна і при цьому є згадка про Україну.

ЯК ВДЕРЖАТИ ЯЛИНКУ МОЖЛИВО ДОВГО

Минулися, здається, безповоротно ті часи, як можна було "піти до лісу" і вибрати собі самому ялинку та її свіжо зрубану привезти на саночках до хати. Тепер, звичайно, купуємо ялинку на вулицях міста, частенько не знаючи скільки вже днів, чи тижнів, минуло від її зрубання. Тому добре придивляйтеся коли

У дружині "Левів" грає більшість пластунів, а їздила вона в такому складі: ст. пл. Роман Марушка, П.Б. — головний аранжер цієї подорожі, ст. пл. Юрко Ткачук, ст. пл. Роман Ткачук, ст. пл. Олександр Олексюк, ст. пл. Марко Вишницький, ст. пл. Мирон Маркевич, ст. пл. Богдан Федорів, ст. пл. Ярмо Маринюк, Бурл. ст. пл. Яро Дахнівський, ст. пл. Юрко Куріца, П.Б. і член СУМА Іван Зварич.

купуєте, щоб ялинка була свіжою зеленою краскою і мала такий питомений для шпилькових дерев гарний запах. Пробуйте також зігнути галузку, як не ломиться — значить ялинка свіжа. Дома утніть спід ялинки так рівно, щоб через "слої" могла дістатися вода. Доливайте щоденно свіжу воду й скроплюйте галуззя водою, щоб не всихали. Як шпильки піchnуть облітати на долівку, ялинку треба розібрати з прикрас і викинути, бо тоді вона дуже небезпечна та може легко горіти.

ЯК ПОЧАЛИ УЖИВАТИ СКЛЯНІ КУЛІ?

Перші ялинки почали прибирати горіхами, овочами та малими свічками, які припиналися ліхтариками. Щойно німецькі ремісники, що виробляли скло, почали видувати із скла різнокольорові кулі на ялинку, щоб вони заступали важкі горіхи чи овочі. Але електричні світла на ялинці почали вживати аж у 20-ому сторіччі, і то вперше у США, де найбільше було випадків вогню із свічечок на ялинках.

ПАПЕРОВИЙ ОБРУС ЯК ОПАКУВАННЯ

Часто, коли приходить час запакувати винятково великий дарунок під ялинку, чи на "Миколайку", важко знайти відповідно великий святочний папір на нього. В такому випадку можемо допомогти собі паперовим обрусом, яких багато в крамницях та ще у різних розмірах. Отже, як маєте запакувати ровер, машину чи стіл — не журіться!

СТОРІНКА РОЗВАГИ

ЗАГАДКИ

Молоде перо

Оце я прибула
влітку на табір,
щоб пізнати хлопців
і товаришів.

Не знайшла я хлопців,
ні товаришів,
бо вони вмирають
з їди кухарів,

оце я менажка,
оце-оце порожня,
оце я голодна,
а їжі нема.

IV гурток "Педалістні панкушки"
(до мелодії "Ярема")

"КОЛЕСО ДРУЖБИ"

Там у кухні на таборі
Через їжу всі є хворі.

Гей-га помагайте, нас додому
висилайте.

"Лучче було, лучче було тут не їсти
Лучче було, лучче було тут не бути".

А ще краще, а ще краще
Хай всі знають, що в таборі
всі "здихають".

(До мелодії "Чабан вівці")

МИ ВСЕ ЙДЕМО...

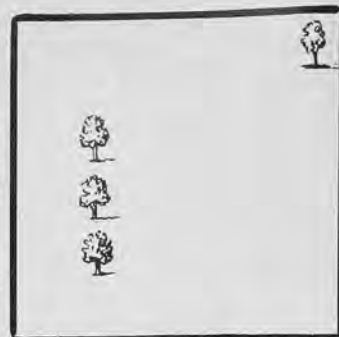
Ми все йдем до кухні їсти їжу
І "Клік" і "Прем" і "Спам"
і "Кам" і "Флан" і "Флейкс ов Гем"
Поможіть нам люди, не силуйте
"Кам", "Спам" "Флейкс ов Гем"
О "Мен". V гурток "Піонерські ровери"

Чотири дерева

На цьому квадраті маєте чотири дерева.
Як поділити такий квадрат на чотири рівні
частини, щоб на кожну з них припадало по
одному дереву?

Увага! Щоб розв'язати це завдання треба
перемалювати на аркуш паперу цей малюнок
і спробувати поділити.

"Родинна" загадка

На Свят Вечір з'їхалася в одному місті
ціла родина в гості. Юнак Ромко обчислив, що
при столі сиділи: 1 дідусь, 1 бабуся, 2 батьків,
2 мами, 4 дітей, 2 унуків, 1 брат, 2 сестри, 2
синів, 2 доньки, 2 мужів, 2 жінки, 1 тесть, 1
свекруха, 1 синова, 1 братова і 1 тітка.

А тепер вирахуйте з кількох осіб складалася зібрана родина?

Логічна загадка

У темній кімнаті є 5 капелюхів: три чорні і два білі. До кімнати входить трьох юнаків і кожний з них вбирає в темноті один капелюх. Переходять відтак до ясної кімнати і кожний з них стверджує, що два залишені в кімнаті друзі мають чорні капелюхи, однак ні один не знає, який капелюх має він на голові. (Припадково склалося так, що всі три вбрали чорні капелюхи). Друг А каже: "Не знаю, який капелюх маю на голові". Друг Б каже те саме. Тоді друг В заявляє, що він має на голові чорний капелюх.

На підставі якого логічного розумовання дійшов він до того правильного висновку?

На ровері...

— Івасю! Твоє передне колесо трісло!

— Лише під сподом, мамо, згори ще добре...

Останнього літа на спортивний табір, що його влаштував Загін "Червоної Калини" зголосилося аж 94 учасників і цей восьмий вже з черги спортивно-вишкільний табір був найбільший числом.

Коли я їду на спортивний табір, у мене завжди добрий настрій, бо я надіюся приємно провести час. І тим разом я не помилюся, бо дійсно це були два тижні чудових вакацій, які буду згадувати цілий рік. Надіюся, що черговий табір буде такий же гарний, як цей або й кращий.

Початок табору — це час пізнання один одного, тому що на цей табір приїжджають пластуни з усіх частин США, а також і з Канади. Але ми дуже скоро знайомимося і відчуваємо приязнь один до одного.

Булава та інструктори спортивного табору після недільного Богослуження.

Отаманом табору був вже другий по черзі раз пл. сен. Нестор Нинка, який був найкращим комендантом табору, якого я досі мав, а я був вже на чотирьох спортивних таборах. Він держав усіх учасників у суворій дисципліні, але хоча яким він був вимогливим, його любов до таборовиків була завжди видна навіть тоді, коли він не хотів того показати. Другою "душею" табору був пл. сен. Миролуб Лозинський — осавул, а ст. пл. Ігор Струтинський — головний інструктор, який досі не пропустив ще ніодного спортивного табору, показав, як має виглядати добрий, спортовий табір. Головним обозним у табо-

Ст. пл. Лесин Кмета
визначає трасу "на око",
а йому допомагає

ст. пл. Веремієнко.

Учасниці й учасники табору

рі був ст. пл. Петро Ковч, обозною підтабору юначок — ст. пл. Ліда Лазор, канцлером — ст. пл. Леся Слободян, а медична опіка була в руках пл. сен. д-ра Андрія Бурачинського, ст. пл. Ореста Халупи та двох реєстрованих медсестер. Духовну опіку мав член Загону "Червоної Калини" пл. сен. о. Лев Гольден.

Інструкторами табору були: ст. пл. Андрій Титла — метавки, ст. пл. Таня Поритко і пл. розв. Маріяна Гурин — відбиванки, ст. пл. Катруся Петрівська — плавання, ст. пл. Лесин Кмета — масажу, та ст. пл. А. Андрюк, М. Веремієнко, К. Теслюк, Т. Яцишин, О. Микитчан, Хр. Воловодюк, А. Ганас, І. Савицький, пл. сен. Юрій Струтинський і друг І. Костецький.

Голова КПС — пл. сен. Е. Гойдиш вручає чаші учасникам за їх найкращу пластову поведінку.

"Робінзонада" ст. пл. Марка Лесьнова, під час вправ копаного м'яча.

Крім спорту ми мали багато інших зайнять як гуртки на спортові теми, фільми, а також багато приємних розваг, як вечірки, маснаради й ватри.

Незвичайно цікава була наука масажів, які нас дуже відпружували після перевтоми м'язів спортовими зайнятими.

Кожний спортовий табір закінчується спортовим змагом, який таборовики називають "Олімпіадою" і на якому відзначається першунів. Того року першунами стали: пл. розв. Данило Дзядів і пл. розв. Туся Туркало, а чаші за найкращу поставу одержали: ст. пл. Роман Титла і пл. розв. Христия Санторе.

Серед таборовиків, а зокрема серед інструкторів був цього року ст. пл. Олег Микитчак з Німеччини, якого таборовики будуть довго пам'ятати, як мистця "стук-пук" на Баварію.

Кожний табір має свій кінець. На жаль мусів закінчитися і цей восьмий спортивно-вишкільний табір. Прощання поміж таборовиками було дуже сердечне, а пластунки навіть плакали. Ми бажали один одному успіхів в науці й житті, постановляли тримати між собою зв'язок, а передусім обіцяли собі обов'язково зустрітися знову на наступному спортовому таборі в 1982 році.

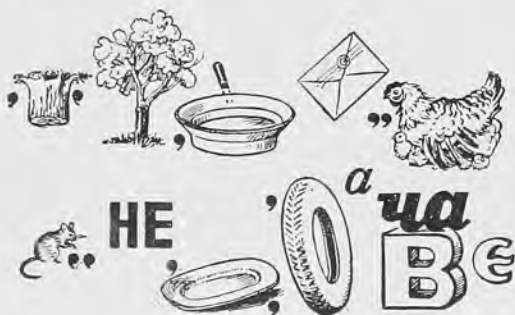
ст. пл. Роман Титла

ЩИРО ДЯКУЄМО

Провід Спортивно-вишкільного табору в США, що спочиває кожного року на плечах членів Загону "Червоної Калини", ніколи не забуває про юнацький журнал. І тим разом крім допису про цей восьмий вже з черги табір.

Ребус — загадка

Тут зашифрована народна загадка. Спробуйте прочитати її.

враз із гарними знімками, ми одержали від проводу шедрий даток на Пресфонд "Юнана" у висоті 50 дол.

Щиро дякуємо нашим друзям за це зрозуміння потреб "Юнана" і бажаємо їм далі таких гарних успіхів у веденні того вишкільного своєю програмою табору.

Реданція.

Українська Кредитова Кооператива "САМОПОМІЧ" у Філадельфії

4814 N. Broad Street

Philadelphia, PA 19141

Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА

7346 Michigan Avenue

At Tarnow

Detroit, Michigan 48210

Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ

28792 Royan Road

Warren, Michigan 48092

In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.

Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО

11838 Jos. Campau Avenue

Hamtramck, Michigan 48212

Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

ХРОНІКА

КРАЙОВІ ТАБОРИ В КАНАДІ

Від Редакції: Цього року в Канаді юнацтво табору-вало в крайових таборах, що відбувалися в різних місцевостях: прихильники (-ці) на оселі "Батурин", учасники (-ці) мандрували роверами по Манітобі, щоб познайомитися з життям поселенців у 90-річчя прибуття перших імігрантів до Канади, яке 1981 року святкували всі організації, а з ними і Пласт; розвідувачі були у Скелястих Горах, а скоби та вірлиці мали свій табір на човнах, плаваючи на водах Онтарійського озера.

Подаємо матеріяли з хроніки двох таборів.

ПРОГУЛЯНКА НА ІНДІАНСЬКИЙ ЦВИНТАР

Наша перша прогулянка на роверах була на маленькій індіанській цвинтар. То не було так далеко, але ми їхали 30 хвилин. Коли ми туди приїхали, всі сіли на землю та їли помаранчі. Слухали гутірки пана Джуравця про індіан, що жили в Манітобі й чому вони любили цю землю.

Ця гутірка була дуже цікава. По гутірці ми всі пішли до середини цвинтаря й оглядали хрести й камені. Потім ми всі пішли назад до табору на роверах.

пл. уч. Соня Завербна

КОНЦЕРТ І ЗАБАВА В МІСТЕЧКУ ОЛЬГА

В містечку Ольга ми пішли на концерт, а потім на забаву. В концерті виступали різні люди з тієї місцевості — старші, молоді, всі виступали прекрасно. Одні співали, інші грали на різних інструментах, а інші танцювали. Найбільше мені подобалася одна оркестра з Сенді Лейк. Всі музиканти були з одної родини. Там були дві сестри і брат. Молода дівчина грала на цимбалах, друга на гармонії, а брат на бубні. Ці діти мали великі музичні таланти, бо гарно грали різні українські пісні. Їхні батьки виглядали дуже гордими, що мають таких здібних дітей.

Також дуже гарно танцювали молоді танцюристи. Виглядало, що всі діти довго приготувалися до цього концерту під проводом здібної людини. Танцюристи були дуже молоді, кілька трохи старших. Дивно було мені, що танцювали малесенькі діти. Наймолодша дівчинка мала лиш три роки, а найменший хлопчик лиш шість, але навіть ті молоденькі діти пробували танцювати із старшими і досить гарно виступали. Ціла група дуже гарно тан-

цювала. Грала також на концерті на гармонії дівчина, яка була досить здібна.

Дві дівчини, з місцевості Томпсон (Манітоба), співали українські пісні, хоч вони не знали української мови.

На концерті також грали старші панове на цимбалах і скрипках.

По концерті була забава.

Мушу сказати, що концерт був дуже цікавий, а забава була добра також.

Ганя Савна

На забаві була інша музика. Як у Торонті або в Монреалі є забави, то грають до танців "рок і роль", а там була фермерська музика — грали на цимбалах і на анордіоні.

Коли ми прийшли на залю, здивувалися, що там не було лавок. Замість лавок ми сиділи на дерев'яних скриньках.

Концерт був гарний і ми хотіли слухати співів ще.

Коли концерт скінчився, почалась забава. Нам було дозволено танцювати, всі танцювали по-фермерському. Але ми задоволені концертом і забавою. Зрозуміло, що кожний нарід має інше відношення до життя.

пл. уч. Галя Мирончук

У гурток "Піонерські ровери".

ВІДГУКИ ЧИТАЧІВ НА ЗМІСТ ЦЬОГО ЧИСЛА "ЮНАКА"

Від Редакції: Щоб збільшити зацікавлення Читачів змістом "Юнака", активізувати їх до висловлення думок щодо поміщеного матеріялу, подаємо кілька запитів і дуже просимо Читачів відгукнутися на них. Відповідайте індивідуально або цілим гуртком, чи в імені куреня, адресуючи відповіді Головній Редакторці — подрузі Ользі Кузьмович.

Mrs. O. Kuzmowycz
221 Fire Island Avenue,
Babylon, N.Y. 11702, U.S.A.

1. Що з матеріялів у цьому числі мені найбільше подобалося? Чому?
2. Що є нове для мене і цікаве?
 - а) Мені особисто пригодилося, бо цікавився
 - б) Пригодиться в праці гуртка, куреня, станиці, для плекання культури товариського співжиття
 - в) Допоможе краще зрозуміти пластову проблематику, події з українського громадського життя, для покращання мого загальної освіти, для українознавства.
3. Який знімок чи ілюстрація подобалася, бо добре виконана і відповідно дібрана?

СВЯТО ВЕСНИ — ЛОС АНДЖЕЛЕС 1981

1981 року Свято Весни Пластової Станиці Лос Анджелес відбулося 30-го і 31-го травня в горах Сан Бернардіно на оселі американських скавтов (т. зв. Кемп Фаєр Гірлз).

Провід Свята Весни в Лос Анджелес 1981 р., ст. пл. Мона Снилих — бунчунна, ст. пл. Юрно Куріца ПБ, — комендант, ст. пл. Дарна Захарісевич — писар. Нема на знімку — ст. пл. Романа Салдата ПБ, — заст. коменданта. Фото: ЮН

Юнани, юначки, старші пластуни та пластуни під час вечірньої гавайського стилю (т. зв. "луав").

ПРОГУЛЯНКА НА ГОРУ ГРЕЙЛЮК

При кінці першого тижня юнацького табору на "Вовчій Тропі" розвідувачі довідалися, що вони поїдуть на прогулянку до стейту Массаджусет. Я був одним із розвідувачів і мені було дуже приємно, що я також візьму участь в цій прогулянці на найвищу гору у тому стейті.

Ми встали о годині другій ранку, зібралися і наладували наші наплечники до автобусу. Ми ще були трохи заспані, але швидко пробуджувалися. Наш комендант провадив автобусом. По кількох милях автобус почав сповільняти хід і ми довідалися, що в танку не стало бензини. Але ми не думали журитися, бо знали, що наш комендант нас не зрадить. За кілька хвилин він приїхав з чоловіком, що

У Святі взяло участь понад сорочку юнаків і юначок, старших пластунів і старших пластунок. Програма охоплювала різні змагання, ігри й забави, спів теренову гру, святкову пластову ватру та вечірню гавайським стилем (т. зв. "ЛУАВ") при звуках мелодій-

них тонів популярних українських і неукраїнських оркестрів, як наприклад "Веселі Часи", "Рушничок", "Діво", "Б-52" та "Адам і Мурашки".

Проводили святом старші пластуни з різних околиць США — Лос Анджелес, Чикаго, Рочестер та Ньюарк. Хоча

Свято Весни Станиці Лос Анджелес 1981. Чому ми так гарно усміхнулись на знімку? Бо всі гарно забавлялись на святі!

програма була скромна, але пройшла дуже успішно й заохотила всіх юначок брати далі участь в літніх таборах та мандрівках.

Скоб!

пл. уч. Всеволод Ананас

Внизу ми всіли в автобус у поворотну дорогу. В дорозі назад до нашого табору ми вступили до "Мен Доналдс" на смачну їжу, а відтак наш комендант завіз нас на Пластову Оселю "Бобрівка", щоб ми побачили, як таборують наші друзі-пластуни. Як вже попрощалися з нашими друзями і їхали назад до нашого табору, то зіпсувався наш автобус і ми мусіли дві милі мандрувати пішки.

Ця прогулянка була повна різних несподіванок і пригод, і тому мені дуже подобалася.

пл. розв. Ілля Лабунька
1-ий Кур. УПЮ-ів, Філадельфія.

ЮНАКИ ПЕРЕНОСЯТЬ ВАТРУ

Як звичайно пластуни у таборі переводять ватру. Рано в наказі учасники чують, що того вечора має відбутися ватра. Перед ватрою є час на її підготовку — отже всі приготувляють і нема ніяких несподіванок. Але цього року на юнацькому таборі на "Вовчій Тропі" ми мали інакшу ватру. Ця інша ватра відбулася 9-го липня в першому тижні нашого табору. Провід табору доручив кожному юнакові перенести принайменше один шматок дерева. Наш табір був поділений на шість сотень. Кожна сотня мала іншу відповідальність. Ось, наприклад, шоста сотня — сотня наймолодших членів табору прихильників подбала про стовп і легко запальні матеріали, як береза і сосна. П'ята сотня подбала про маленькі патики, які легко горять. Четверта постаралася про малі одноінчові патики. Третя носила довші та грубші патики, а перші дві сотні розвідувачів відповідали за великі бельки, на яких можна сидіти біля ватри.

З таким обладнанням табір юнаків підійшов тихенько до табору юначок, так, щоб вони не завважили, що надходять гості. Юнаки застали юначок при співі і наш прихід викликав великий крик. Потім була збірка таборів і будова ватри. Черговий булавний юнаків викликував по черзі сотні, як наприклад, "Стовпи виступити", і так усіх викликали аж збудували ватру. Вона була скоро збудована і надзвичайно добре горіла. Виступи в програмі не були зовсім приготовані, але й юнаки і юначки їх дуже успішно виконали. "Джо і Джак — Пластун" вивели пункт про школу танцюристів, юначки дали покази щодо музики "Ми музиканти з Києва" і "Сповідь", а всі співали пізніше різні пісні. Ватра була дуже вдава й всі хотіли якнайдовше залишитися. Так, як знаменитою була ця "перенесена" ватра, таким був знаменитим і цілий юнацький табір.

Пл. скоб
Ромко Ковальчук

ОЧИМА "МАВПИ ФРУЗІ"

... Рання молитва... Стоїмо ми "роями" в колі... Вітаємо себе гаслом: "Готуйсь"!... Маємо перегляд, граємо ігри, співаємо новацькі пісні й виводимо танки...

Це справжній новацький табір, тільки, що нас трантують як сестричок і братчиків. Вчимося як стати добрими новацькими виховниками. Поділені ми на шість роїв: "Крилаті", "Однороги", "Лисички-Сестрички", "Чарівні Чудотворці", "Мавпи Фрузі", "Гризуні" і "Гномики-Ромпомпомики". А я, одна із славних Мавп Фрузь з "назки" Лис Микита".

Деякі речі робимо з великою приємністю: будуємо роєві тотеми, майструємо, провадимо вогниками й гра-

Провід і Булава новацького вишколу 1981 року.

ми, розповідаємо казки. А деякі речі робимо — робимо з не дуже великою охотою: пишемо план сходинок, змагу, програму прогулянки чи вогників. Робимо ми це, бо знаємо, що цим способом станемо добрими сестричками і братчиками.

Ось такі мої спомини з Новацького Вишколу 1981 р. під назвою: "В палаті чарівних казок". І справді наш табір був чарівною казкою. Мали ми самодіяльні ігри і ляльковий театр, де кожний рій мав представити казку і її виконати. Мали ми дві вечірки і п'ять вогників. Нас було 46 учасників, комендантною була ст. пл. Маруся Дармограй, бунчужним ст. пл. Ромко

Самодіяльна гра: "Фарбований лис" — виконує рій "Мавпи Фрузі".

Стоять зліва: Н. Гайдучон, О. Грушецька, І. Білин, Н. Воронка; ззаду — Х. Левицька.

Юзенів, писарем ст. пл. Андрій Панченко. Як і провід, так і булава багато нас навчили. Видали ми таборову газетку під таборовою назвою. Редакторами були: Оксана Праван і Адріян Пенцан.

Не легко було прощатися зі своїми новими товаришками і товаришами після дво-тижневого вишколу. Напевно всі довго будуть пам'ятати цього річний вишкіл.

Готуйсь! Скоб!

пл. розв. Наталка Воронка
44-ий Кур. УПУ-ок Ньюарк.

ПРОГУЛЯНКА ПО ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

В липні я і моя родина поїхали на подорож 6,000 миль по США і Канаді. Ми живемо в Нью Джерзі. Переїхали 11 штатів США і три провінції Канади. Спершу ми поїхали до Чікаго побачитися з родиною. Відтак поїхали до Вінніпегу, Канори і до Едмонтону. Потім вїхали в гори Джаспер і Бенф і там ми побачилися з пластунами, що саме тоді таборували.

Коли виїхали з гір поїхали на полудне до "Національного Парку Глейшір" і до "Елловстон Парку", де бачили "Олд Фейтфул". Вступали ще в інші цікаві місця аж вернулися знову до Чікаго. Там пішли ми до музею "Промислу та Науки". Відтам вернулися назад до хати. Справді були чудові вакації!

пл. уч. Роман Крамарчук
Станиця Пассейк.

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

які вплинули до 10 листопада 1981 р.

США

Мія Сенік, Філадельфія	\$ 5.00
З нагоди 25-ліття подружжя (дивись окреме оголошення)	20.00
Курінь УПС "Червона Калина"	50.00
Замість квітів на могили (дивись посмертні згадки)	470.00

Нагада

Микола Хархаліс, Торонто	5.00
Разом:	\$550.00

На фонд пластових видань (дивись посмертні згадки)	\$190.00
Усе разом:	\$740.00

З нагоди 25-ліття подружжя
пл. сен. ТАСІ І ЯРОСЛАВА ТУРЯНСЬКИХ
складаємо 20 ам. дол. на пресовий фонд "Юнака"
Приятелі
(Ньюарк, Н. Дж.)

Замість квітів на могилу

св. п.

пл. сен. д-ра ОСИПА ЕРМІЛЯ БОЙЧУКА
склали датки на фонд пластових журналів:

\$50.00 — Роман і Олександра Воробкевичі;
по \$25.00 — Григорій і Ліда Костинюки, Степан і Нуся Феденні;
по \$10.00 — Микола і Лінда Григорчуки, Володимир і Катя Кизими, Ярослав Кривий, Роман і Олександра Липецькі, О. і С. Лозинські, Лев Мазяк, Дарія і Марта Наконечні;
по \$5.00 — Анна Бойчук, Люба Китааста, М. О. Ласна, Д. Строїч.

Разом: \$190.00

Залога "Чорноморців" у Детройті на пресовий фонд "Юнака"	30.00
Разом:	\$220.00

В пам'ять
НАШОГО ДОРОГОГО ПЛАСТОВОГО ДРУГА

св. п.

пл. сен. довір'я д-ра ОЛЕКСАНДРА ФЕДИНСЬКОГО

склали на пресовий фонд журналу "Юнак"
члени Клівлендської Станиці:

\$50.00 — Родіон і Оріся Палажії;
по \$25.00 — Микола і Лідія Голіани, Арета і Ігор Захарії;
по \$20.00 — Ярослав і Ярослава Кристаловичі, Осередон Праці УПС;
по \$10.00 — Володимир і Лідія Базарки, Володимир і Люба Боднарі, Роман і Ольга Возняки, Адріан і Марта Галяревичі, Остап і Мирослава Гуки, Роман і Марта Кассабари, Богдан і Марта Ковчі, Віра Молс, Євген і Лідія Небеші, Володимир і Ірина Піки, Юрій і Арета Полянські, Ігор і Оріся Руденські, Богдан і Анна Сатурські, Володимир і Дарія Федорові, Богдан і Мира Футей, Василь і Олена Хміляки, Ірина і Адріан Гуки (Чікаго), Юрій і Лідія Гуки (Нью Джерзі), Христия Гук (Мізурі), Юрій Тарасюк (Нью Джерзі).

Разом: \$340.00

Збірку заініціювала і перевела пл. сен. Мирослава Гук, за що їй щире спасибі від Станичної Старшини. Вельмишановній Дружині та Синам і всій Достойній Родині ПОКІЙНОГО висловлюємо ще раз наші глибокі співчуття.

Станична Пластова Старшина
(Клівленд, Огайо)

У пам'ять пластових сеніорів:

св. п. ОСИПА БОЙЧУКА

св. п. ВОЛОДИМИРА БАКАЛЬЦЯ

св. п. ТЕОДОРА ЛЮДКЕВИЧА

на пресовий фонд "Юнака" склав \$75.00
пл. сен. Володимир Корнага
(Нью-Йорк)

Замість квітів на свіжу могилу
нашого пластового Друга

св. п.

пл. сен. ТЕОДОРА ЛЮДКЕВИЧА

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

Стефан і Христия Шмотолохи
Сан Гозе, Каліфорнія

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ "ЮНАКА",
які вплинули до 10 листопада 1981 р.

- 1) Д-р Ізяслава Заяць, Монтровз, США — 2 передплати для незаможного юнацтва.
 - 2) Пл. сен. Любомир Гільтайчук, Мюнхен, Німеччина — 1 передплата.
- Разом 3 дарункові передплати. **Жертводавцям щире спасибі!**

Хто з Вас подорожує

• літаком • кораблем • поїздом • автобусом
у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання помагати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

**Друкерія
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластунки і Пластунки,

учні свято-миколайських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.**

Спілка приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і **СВОЄЧАСНО** передплатуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ ПЛ. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ ПЛ. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
ПЛ. ПІДРУЧНИКИ**

2199 Bloor St. West M6S 1N2

Пл. станицям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОЇК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОПЕНЬ